Д О К Л А Д

№3/29.09.2026 г.

за извършен вътрешен одит

Код документа:	ЦКА/ДВО_ПО-03_ГПВО-01_26
Период на одита:	29 септември 2026 г.
Място на одита:	СА „Д. А. Ценов” – Свищов
Критерии за одит:	• стандарти ESG • приложимите вътрешни и външни нормативни документи • изискванията на НАОА • утвърдените документи от системата за управление на качеството на СА „Д. А. Ценов“, касаещи проверяваните звена • Изисквания от стандарт ISO 9001:2015
Одитен екип:	1. Доц. д-р Л. Илиева – водещ одитор

Докладът е изготвен от:	**доц. д-р Любка Илиева – водещ одитор**	_____ (подпис)
Докладът е представен на и приет от:	**доц. д-р Искра Пантелеева Директор ЦКА**	_____ (подпис)
	проф. д-р Светослав Илийчовски Заместник-ректор "Учебна дейност и акредитация"	_____ (подпис)

Настоящият доклад е изготвен въз основа на Годишния план за вътрешните одити в СА „Д. А. Ценов“ – ЦКА/ГПВО-01_26. Одитът обхваща оценка на съответствието с изискванията на ISO 9001:2015, включително по отношение на управлението на риска и документираната информация.

Докладът съдържа *оценка на управленските, основните и спомагателните процеси, свързани с управлението и поддържането на качеството на обучението в ОНС „доктор“ в ПН 3.7 Администрация и управление и ПН 3.8 Икономика в редовна, задочна и самостоятелна форма на обучение и тяхното съответствие с действащите правила и процедури във вътрешните и външните нормативни актове.* Одитът се проведе чрез фактическа оценка на качеството на докторските програми „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (финанси)“, „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (застраховане и социално дело)“, „Политическа икономия“, „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (счетоводство)“, „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (контрол и анализ)“, „Статистика и демография“, „Световно стопанство и международни икономически отношения“, „Приложение на изчислителната техника в икономиката“, „Планиране“, „Маркетинг“, „Икономика и управление (търговия)“, „Икономика и управление (индустрия)“, „Икономика и управление (аграрна икономика)“, „Икономика и управление (туризъм)“, „Социално управление“ „Организация и управление извън сферата на материалното производство (публична администрация)“, адекватността на учебните ресурси, учебната документация и учебните дейности в обучението и администрирането на учебния процес.

Процесният одит обхваща оценка на съответствието на процеса „Управление на учебната дейност“ при обучението в образователно-научна степен (ОНС) „доктор“ по докторските програми от професионални направления 3.8 „Икономика“ и 3.7 „Администрация и управление“ с:

- адекватността на учебните ресурси, учебната документация, учебните дейности и администрирането на обучението;
- изискванията на действащите нормативни актове – Закона за висшето образование (ЗВО), Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото прилагане (ППЗРАСРБ) и Правилника за развитието на академичния състав в СА „Д. А. Ценов“;
- степента на изпълнение на препоръките, формулирани при предходната акредитация на докторските програми от Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА).

1. *Увод*

На основа Годишния план за вътрешни одити на СУК (ЦКА/ГПВО-01/2025) и План за одит (ЦКА/ПО-03/2026) са проведени срещи на одитора с представители на одитираните звена, съгласно Заповед №906/14.09.2026 г. на Ректора на СА.

Стопанска академия разполага с вътрешна нормативна уредба за осъществяване на обучението в ОНС „доктор“ като трета степен на висше образоване, съгласно Болонския процес. Разработеният Правилник за развитието на академичния състав в СА „Д. А. Ценов“ ясно очертава процесът по „Управление на учебната дейност“ в ОНС „доктор“ и напълно съответства на Закона за висшето образование (ЗВО), Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ППЗРАСРБ) и Правилника за дейността на СА „Д. А. Ценов” – Свищов.

В Правилника за развитието на академичния състав в СА „Д. А. Ценов“, оперативните документи, работните инструкции и процедурите по администриране и обслужване на учебната дейност от отдел „Докторантура и академично развитие“ (ДАР) са очертани процесите по прием и обучение, по управление на учебната документация и по управление на учебната натовареност в ОНС „доктор“.

Конкретни административни функции във връзка с обучението на докторантите имат катедрите, към които се водят съответните докторски програми, а администрирането на учебния процес се извършва от отдел ДАР.

2. *Цел, задачи и технология на одита*

Цел на одита: оценка на дейностите, свързани с управлението и поддържането на качеството на обучението в ОНС „доктор“ и тяхното съответствие с действащите правила и процедури във вътрешните и външните нормативни актове.

Задачите на одита са дефинирани така:

- проверка на учебните ресурси, учебната документация, учебните дейности и администрирането на обучението в ОНС „доктор“;
- проверка на съответствието на обучението в докторските програми с изискванията на Правилника за развитието на академичния състав в СА „Д. А. Ценов“;
- мониторинг относно наличието на устойчивост в изпълнението на препоръките, направени при предходната акредитация от НАОА.

Технологията на процесния одит включва анализ и преценка на ***степента на съответствие*** на обучението в докторските програми в ПН 3.8 „Икономика“ и ПН 3.7 „Администрация и управление“ с действащите правила и процедури по вътрешните и външните нормативни актове. В извадката бяха включени всички акредитирани

докторски програми в ПН 3.8 „Икономика“ и ПН 3.7 „Администрация и управление“, по които Стопанска академия провежда обучение и отдел „ДАР“.

Оценката на докторските програми е извършена въз основа на събиране на първична информация за администрацията, обслужването, организацията и управлението на обучението в ОНС „доктор“ .

3. *Констатации от одита*

3.1. Общи констатации

Административното обслужване на докторантското обучение и процедурите за академично развитие се осъществява от отдел „Докторантура и академично развитие“ (ДАР). Отделът организира документооборота, поддържа досиетата и архивите и осигурява подаването на необходимата информация към публичните регистри и компетентните институции. В процеса на одита се потвърди познаване и прилагане на относимата вътрешна и национална нормативна уредба от служителя в отдела.

Обучението в ОНС „доктор“ се провежда по акредитирани докторски програми в редовна, задочна и самостоятелна форма. Към датата на одита – **29.09.2026 г.**, се обучават **141 докторанти**, от които 98 в редовна, 32 в задочна и 11 в самостоятелна форма, в т.ч. 16 чуждестранни докторанти. През учебната 2025/2026 г. са зачислени **42 докторанти** – 37 в редовна, един в задочна и четирима в самостоятелна форма, включително шестима чуждестранни граждани.

През същата учебна година са отчислени **30 докторанти** – 20 от редовна, осем от задочна и двама от самостоятелна форма. От тях трима са отчислени без право на защита, а останалите 27 – с право на защита. Данните за действащите и отчислените докторанти се отразяват коректно в досиетата и информационната система, като се поддържа и актуална информация за успешно защитилите в срока на докторантурата.

Приемът и зачисляването се администрират съобразно утвърдените места, акредитационния капацитет и нормативните срокове. Актовете за зачисляване се изготвят своевременно и съдържат необходимите данни за докторската програма, формата и срока на обучение, темата и научния ръководител.

Обучението се основава на утвърдена учебна документация, включваща квалификационна характеристика, учебен план на докторската програма, индивидуален учебен план и съответните учебни програми. В докторантските досиета се съхраняват индивидуалните планове и последващите им изменения, а изпитите, придобитите кредити и изпълнените дейности се отразяват своевременно. Публикуваната информация, сроковете и образците на документи са актуални и достъпни.

Осигурена е проследимост на отчитането и атестирането чрез комплектоване на годишните отчети, мненията на научните ръководители и решенията за атестация. Промените в статуса на докторантите, включително прекъсване, възстановяване, удължаване и отчисляване, се администрират в установените срокове. Потвърдено е

съответствието между информацията в системата за управление на докторантските досиета и първичните документи.

Заявленията и запитванията се обработват своевременно и се проследява тяхното приключване. Поддържа се навременен обмен на информация с катедрите, факултетите, научните ръководители и докторантите.

Процедурите по предварително обсъждане, отчисляване с право на защита, определяне на научни журита и публична защита се администрират при спазване на установените изисквания и срокове. Осигурени са своевременно публикуване и подаване на необходимите документи, коректно издаване и регистриране на дипломите и депозиране на дисертационните трудове по установения ред.

Докторантските досиета и архивите се съхраняват при определени права за достъп, защита на личните данни и спазване на сроковете за съхранение. Идентифицирани са основните рискове за административните процеси и са предвидени действия за непрекъснатост при техническо прекъсване или отсъствие на служител. Отдел ДАР подпомага и проследяването и документирането на изпълнението на относимите препоръки на НАОА.

За учебната 2024/2025 г. е проведено проучване на удовлетвореността от обучението в 16-те докторски програми на СА „Д. А. Ценов“, обхванало **117 анкетирани – 66 докторанти и 51 научни ръководители**. Докторантите оценяват материалната база и информационните ресурси, административното обслужване, организацията на обучението и областта „Мотивация, обучение, резултати“. Оценките на научните ръководители обхващат обучението, материалната база, конкурентоспособността на докторската програма и взаимодействието с докторантите.

Резултатите показват висока обща удовлетвореност – **96,64% при докторантите и 95,96% при научните ръководители**. Особено положително докторантите оценяват организацията на обучението – 97,80%, и административното обслужване – 97,73%. Данните подкрепят положителната оценка за качеството на докторското обучение и създадената академична среда, като е откроен потенциал за допълнително подобряване на материалната база и информационните ресурси.

3.2.Конкретни констатации

Одитирано звено	***Положителни констатации***	***Препоръки и възможности за подобряване***
Отдел "Докторантура и академично развитие"	• Администрира се учебния процес в ОНС „доктор“ • Поддържат се досиета на всички обучавани докторанти съгласно изискванията на ПРАС в СА.	Няма

	• Поддържа се Архив за досиетата на приключилите с право и без право на защита докторанти. • Използва се и се поддържа Система за управление на докторантските досиета	
Катедра "Финанси и кредит" Докторска програма: 1. „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (финанси)“	• Поддържат се досиета на всички обучавани докторанти съгласно изискванията на ПРАС в СА. • Поддържа се Архив за досиетата на приключилите с право и без право на защита докторанти. • Води се Дипломна книга, регистрираща издадените дипломи от СА	Няма
Катедра "Застраховане и социално дело“ Докторска програма: 1. „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (застраховане и социално дело)“	• Поддържат се досиета на всички обучавани докторанти съгласно изискванията на ПРАС в СА. • Поддържа се Архив за досиетата на приключилите с право и без право на защита докторанти.	Няма
Катедра "Обща теория на икономиката“ Докторска програма: 1. „Политическа икономия“	• Поддържат се досиета на всички обучавани докторанти съгласно изискванията на ПРАС в СА. • Поддържа се Архив за досиетата на приключилите с право и без право на защита докторанти.	Няма
Катедра "Счетоводна отчетност" Докторска програма: 1. „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на	• Поддържат се досиета на всички обучавани докторанти съгласно изискванията на ПРАС в СА. • Поддържа се Архив за досиетата на приключилите	Няма

стопанската дейност (счетоводство)“	с право и без право на защита докторанти.	
Катедра "Контрол и анализ на стопанската дейност" Докторска програма: 1. Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (контрол и анализ)“	• Поддържат се досиета на всички обучавани докторанти съгласно изискванията на ПРАС в СА. • Поддържа се Архив за досиетата на приключилите с право и без право на защита докторанти.	Няма
Катедра "Статистика и приложна математика“ Докторска програма: 1. „Статистика и демография“	• Поддържат се досиета на всички обучавани докторанти съгласно изискванията на ПРАС в СА. • Поддържа се Архив за досиетата на приключилите с право и без право на защита докторанти.	Няма
Катедра "Международни икономически отношения" Докторска програма: 1. „Световно стопанство и международни икономически отношения“	• Поддържат се досиета на всички обучавани докторанти съгласно изискванията на ПРАС в СА. • Поддържа се Архив за досиетата на приключилите с право и без право на защита докторанти.	Няма
Катедра "Бизнес информатика" Докторска програма: 1. „Приложение на изчислителната техника в икономиката“	• Поддържат се досиета на всички обучавани докторанти съгласно изискванията на ПРАС в СА. • Поддържа се Архив за досиетата на приключилите с право и без право на защита докторанти.	Няма
Катедра "Стратегическо планиране" Докторска програма: 1. „Планиране“	• Поддържат се досиета на всички обучавани докторанти съгласно изискванията на ПРАС в СА. • Поддържа се Архив за досиетата на приключилите	Няма

	с право и без право на защита докторанти.	
2. Организация и управление извън сферата на материалното производство (публична администрация)“	• Поддържат се досиета на всички обучавани докторанти съгласно изискванията на ПРАС в СА. • Поддържа се Архив за досиетата на приключилите с право и без право на защита докторанти.	Няма
Катедра "Маркетинг" Докторска програма: 1. „Маркетинг“	• Поддържат се досиета на всички обучавани докторанти съгласно изискванията на ПРАС в СА. • Поддържа се Архив за досиетата на приключилите с право и без право на защита докторанти.	Няма
Катедра "Мениджмънт" Докторска програма: 1. „Социално управление“	• Поддържат се досиета на всички обучавани докторанти съгласно изискванията на ПРАС в СА. • Поддържа се Архив за досиетата на приключилите с право и без право на защита докторанти.	Няма
Катедра "Търговски бизнес" Докторска програма: 1. „Икономика и управление (търговия)“	• Поддържат се досиета на всички обучавани докторанти съгласно изискванията на ПРАС в СА. • Поддържа се Архив за досиетата на приключилите с право и без право на защита докторанти.	Няма
Катедра "Индустриален бизнес и предприемачество" Докторска програма: 1. „Икономика и управление (индустрия)“	• Поддържат се досиета на всички обучавани докторанти съгласно изискванията на ПРАС в СА. • Поддържа се Архив за досиетата на приключилите	Няма

	с право и без право на защита докторанти.	
Катедра "Аграрна икономика" Докторска програма: 1. „Икономика и управление (аграрна икономика)“	• Поддържат се досиета на всички обучавани докторанти съгласно изискванията на ПРАС в СА. • Поддържа се Архив за досиетата на приключилите с право и без право на защита докторанти.	Няма
Катедра "Икономика и управление на туризма" Докторска програма: 1. „Икономика и управление (туризъм)“	• Поддържат се досиета на всички обучавани докторанти съгласно изискванията на ПРАС в СА. • Поддържа се Архив за досиетата на приключилите с право и без право на защита докторанти.	Няма

4. *Заключение от одита*

Проведените одитни дейности и анализът на събраните доказателства дават основание за следните **общи изводи**:

Първо, в Стопанска академия „Д. А. Ценов“ функционира устойчива Система за управление на качеството, която се поддържа и усъвършенства последователно. Процесите, отговорностите и взаимодействията между звената са ясно определени и съобразени с приложимата нормативна уредба, вътрешните правила и критериите на НАОА за акредитация на докторските програми в ПН 3.8 „Икономика“ и ПН 3.7 „Администрация и управление“.

Второ, академичното ръководство и обучаващите катедри отчитат потребностите и очакванията на докторантите чрез системно проучване на удовлетвореността и проследяване на качеството на обучението. Оценяват се рисковете за постигане на заложените резултати и се предприемат подходящи превантивни и коригиращи действия.

Трето, Академията разполага с необходимия квалифициран академичен състав, материална база и информационни ресурси. Създадената образователна и научна среда подкрепя качествената подготовка на докторантите и развитието на тяхната изследователска дейност.

Четвърто, приемът, организацията на обучението и оценяването на резултатите в ОНС „доктор“ се осъществяват по установени процедури. Поддържат се ефективна комуникация със заинтересованите страни и механизми за установяване и отстраняване

на несъответствия. Документираната информация осигурява проследимост на дейностите и се съхранява съгласно вътрешните правила.

Пето, резултатите от наблюдението, анализа и оценката на докторското обучение се използват за подобряване на неговата организация и на ефективността и ефикасността на СУК. Предприеманите действия подпомагат устойчивото развитие на акредитираните докторски програми.

В рамките на проверения обхват не са установени несъответствия с приложимата национална и вътрешна нормативна уредба, относимите изисквания на ISO 9001:2015 и критериите за акредитация на докторски програми, съобразени с ESG. В обучаващите звена не са установени документирани случаи на дискриминация или академични измами.

Резултатите от одита подкрепят положителната оценка за организацията, административното обслужване и управлението на обучението в ОНС „доктор“, както и за прилагането на принципите на Системата за управление на качеството на Академията.